

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben úzv. Kirchner új felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjessy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

3. évfolyam.

Vasárnap 1894. évi október 7-én.

40. szám.

Versecz-Lugos-Maros-Illyei vasút.

Nem hisszük hogy csalódunk és ámitjuk magunkat akkor, midőn azon reményünknek adunk kifejezést, hogy még mindenki melegen érdeklődik ezen vasút ügy iránt, erős azon meggyőződésünk, miként az érdekelt vidék most még inkább ragaszkodik ezen vasút kiépítéséhez.

Ezen feltevésekből kiindulva, szükségesnek láttuk az érdekelt vidék tájékoztatása céljából egyet — más elmondani, s első sorban a leg-hitelesebb forrás nyomán közölni, miszerint úgy a nagyméltóságú magy. kir. kereskedelem — mint a belügyminiszterium a legkedvezőbb jóindulattal viseltetik az ügy iránt. — Amidőn ezt örömdetes tudomásul vesszük, egyben nem titkolhatjuk el őszintén érzett mély hálánkat és köszönetünket a magas kormány iránt, midőn újabb látjuk igazolva, miszerint a valódi közérdeket támogatásban részesíti, lehetővé teszi a közjó előmozdítását, felvirágzását. —

A magas kormány eme kegyes tényét az érdekelt vidék bizonyára úgy halálhatja meg legjobban ha — úgy mint eddig — a jövőben is rendületlenül s feltétlen bizalommal követi azon zászlót, melyen a „hamisítatlan liberalizmus“ jellegje van felírva. —

Innen — onnan egy esztendeje mult, hogy Bárá Sztojanovics György úr ö Méltósága a „Versecz-Lugos-Maros-Illyei“ vasút vonal kiépítéséhez az érdekelt vidék támogatását kérte ki; láttuk s szomorúan tapasztaltuk azon közönyt, melyet egyesek a terv iránt taplátkak, de a közvélemény felismerve saját nagyfonságú érdekeit, habozás nélkül siettek az érdekeltek támogatásukat tettekben kifejezni, úgy hogy kevés idő mulva a még ingadozók szintén örömmel csatlakoztak a munkához. —

Tudomásunk szerint Versecz város 100,000 frt, Nagy-Zsám 50,000, — Klopodia 28,000, — Ferendia 20,000, — Semlak 10,000, — Rittberg 30,000, — Niczkylva 25,000 frt, Krassó-Szőrény megye 300,000 frt, Lugos város 80,000,

— a verseczi keményítő gyár 5000, a téglagyár 5000, Bárá Baics Milos 30,000, Bárá Schönberg Adolf 30,000 frt, Bárá Sztojanovics Iván 15,000, — Lazárovics Teodor 20,000 frt, Kail Gyula 15,000 frt, Kohn Hermann 10,000 frt, több község és magánosok kisebb összegeket de szintén még mintegy 20,000 frtot, Br. Sztojanovics György úr 15,000 frttal kötelezték magukat a vasutat támogatni. — Összesen 708,000 frtot helyeztet kilátásba az érdekelt vidék, s ha figyelembe vesszük, miszerint sok község csak most hozta meg támogató határozatát, sok községben pedig a tárgyalások folyamatban vannak, bátran mondhatni, miszerint a fenti összeg eléggé igazolja és igazolta a nagyfokú érdeklődést. —

A közvélemény eddig bizonyára nem birt tudomással arról hogy mennyi lett eddigé az érdekeltek részéről felajánlva, miért is czélszerűnek véltük a fenti adatokat közzétenni. —

Hir szerint a nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium több község határozata fellett már döntött; részint helybenhagyólag részint feloldólag — Hogy azonban mindenki tisztában legyen, hiteles alapon állíthatjuk, miszerint a miniszteri feloldások nem érintik az ügy érdemét, hanem alaki okokból, a törvényes rendelkezéseknek folyamánya; tehát egyáltalán nincs ok azt hinni, hogy az illető községeknek, melyeknél feloldás van, most már újabb határozatot hozni nem lennének jogositva, ellenkezőleg, a formai hiba jóvá tétele által ismét megszavazhatják a már egyszer megszavazott összeget.

Az engedményes Bró, Sztojanovics György úr e nagy érdekű ügyhöz méltó lankadatlan buzgalommal, sem fáradságot de költséget sem kímélve, indította meg a tárgyalásokat a nagyméltóságú miniszteriumnál, az érdekelt vidéken, valamint legutóbb Berlinben a — tökével. — Mig más főúr furdóben, birtokán, szórakozás közt töltötte idejét, mig a gazda közönség aratásával volt elfoglalva, addig engedményesünk,

a főúr és nagybirtokos, egész idejét ezen fontos ügynek szentelte, egy nagy vidék érdekének előmozdítását iparkodván elérni.

A férfias akaratereő ilyenénni nyilvánulása, az önzetlenség nyilvánvalósága kötelez mindenkit úgy mint ez előtt, ezentúl is segédkezet nyújtani a cél eléréséhez. — S mert hisszük és reméljük, hogy az érdekelt vidék átván hatva ezen kötelesség érzettől, bizton elvárhatjuk, miszerint azon községek képviselő testületei, mely községeknél feloldó miniszteri döntés van, férfias kötelességükhöz hiven pótolni fogják az alaki hiányt és újlag megfogják szavazni a segély összeget.

Ez oly kötelesség melylyel tartoznak a nagy ügynek, a fáradságot és költséget nem ösmerő engedményesnek, de — önmaguknak is.

Mert ugyan azon okok, ugyan azon érdekek, melyek a községeket arra indították, hogy a segély összegeket megszavazzák, még most is fenforognak. sőt nyomósabban léptek előtérbe; pld. Nagy-Zsám község 50,000 frtot szavazott meg; ezen községre nézve a miniszteri döntés feloldó; már most kérdezzük hogy változtak-e azon okok, melyreható indokok melyek, a képviselő testületet első ízben vezérelték? azt hisszük hogy: nem. — Ellenkezőleg, azok még most is fenállanak; felvirágzásuk, gazdagodásuk még most is ezen vasúttól várja biztosítását. — Hogy a meghozott határozat „alaki szempontból“ feloldatott, talán csak nem az engedményes hibája: a határozat az engedményesnek csak alapul szolgált ahhoz, hogy kedvet nem veszve, tovább haladt a cél eléréséhez.

Ugyanazért sértés lenne Nagy-Zsám község képviselő testületéről feltenni, hogy most miután a községi határozat formai okokból feloldva, az engedményes önhibáian kívül megsemmisítettett, elzárkózna az újabb határozathozatal elől, a segély összeg újabb megszavazása elől; sértés lenne feltenni, hogy nem marad ura máregyszer

Tárcza.

Összel.

Erdőn, mezőn száguld végig,
Fel, a magas, szürke égig,
Sóhaja egy elmúlt nyárnak,
Virágzásnak.

Ide esik az ölembé,
Sűrű erdő hulló könnye:
Sárgult levél, száraz ágról,
Száraz fáról.

Messze, messze idegenbe,
Tengeren túl, más vidékre
Szállt innen a tarka madár,
Dalos madár.

Valahol, egy nagy hegy alján,
Elhagyottan, pusztán, árván,
Áll fészke egy kis madárnak:
A babámnak.

P. E—l.

A VÉTEK.

Rajz.

Akavéház pinczére komoly képpel hordta be a vacsorát a kártyaszobába. Sonka, hideghus, vörösbör. A két vesztés leült vacsorázni, a többiek folytatták a huszonegyet, nem törődve ezekkel, kik a vacsora tisztességés ürügye alatt hagytak abba a játékot. Hozomra csak diákok dolgoznak, intelligens uri ember kifosztja magát s visszavonul.

Leültem melléjök, töltöttem egy pohárka vörös bort, s kocintottunk.

— Vesztettél Elek?

— Nem sokat! — válaszolt az én Elek barátom, de akkorát sóhajtott utána, mintha az új regényének nemcsak a honoráriumát, hanem a themáját is elnyerték volna tőle.

— Te Elek, én idáig azt hittem volna, hogy a világon vétek nem is létezik, hogy az csak amolyan elkopott fogalom. Ma tudtam meg, hogy vétek csakugyan van.

— No és mi az?

— Ha író ember az idejét s pénzét a kártyára feccséri.

— Eh, ne untass már megint.

— De kérlek, mi gyönyörúsége telhetik okos embernek az ilyen ostoba mutatságban.

— Izgat, üdit, szóval használ.

— De mi ellen használ az neked? A feleségedet szereted, kis fiadat imárod. Írói ambi-

ciódat követheted, mert szerény existenciáid biztosítva van. Kutya kötelességed boldognak lenni.

— Mondtam már, hogy ne untass! Barna otthon van?

— Nincs! Jól tudod, hogy Kerekes Barna ilyenkor menyasszonyánál vacsorál. Mit akarsz tőle!

— Minden áron találkoznom kell vele... Adj öt forintot.

A két mondat közt három másodpercig tartó kétségbeesés lappangott. Ha nem mindent is, de valami keveset kiolvastam a szeméből. Ezeket:

— Elkártyáztam a lakbért. Nincs egy garasom se. A vacsorával sem maradhatok adós. De ha ezektől most vissza nem nyerem a pénzemet, akkor holnap már késő? eldorbézoljak. Az apósom nem az az ember, a ki a negyedévi segélyt kétszer kiutalványozza. Sőt képe-sebb feleségemet gyermekestől magához venni, ellenem válópert indítani, mintsem támogasson. Ettől a derék moralprofessortól sem illik már kérnem, rég adósa vagyok, tehát nincs hátra más, mint Kerekes Barna. Ő mindig megteszi — fele nyereségre. De az a menyasszonyánál van, oda csak nem megyek utána... adjál tehát kedves erkölcsbíró te öt forintot.

Kár, hogy a gondolatok gyors mozgása leírva ily hosszú monoton monologgá válik

adott szavának. — S mert ezt senki sem hiszi, remény van reá, miszerint a község ön-maga iránti kötelességből ismét megszavazza az 50,000 frtot. És ugyanezt hisszük a többi községekről is.

Fentebb elősoroltuk mindazon tényezőket, melyek a vasút ügyét anyagi támogatásban részesíteni szivesek voltak; csak Temesmegyét nem voltunk jogosítva a támogatók sorába felvehetni.

A kiépíteni szándékolt vasútvonal kétség-telenül Temesmegyében fog nagyobb terület kiterjedtebb érdekeket kielégíteni; a kezdeményezéstől mostanáig lefolyt időköz minden esetre elegendő volt az ügy beható tanulmányozásához, az egész vidék folytonosan hangoztatott óhaja pedig leginkább igazolja, miszerint ezen vasút felette nagy érdekében fekszik. — És így remélni bátorokodunk, miszerint Temesme-gye tekintetes törvényhatósági bizottsága — a magas kormány részéről adott példához hi-ven — a maga részéről szintén megfogja adni azon segélyösszeget, mely e nagy vidék utadó alapjához, fontos érdekeinek megfelel.

Temesme-gye tekintetes törvényhatósági bi-zottsága még mindig szívesen áldozott akkor, midőn lokális érdekeken kívül országos érdekek forogtak szóban, s bizonyára most sem fog a rideg elutasító állásponthoz ragaszkodni, midőn beigazolvá látja, hogy intentionának megfelelő érdekek emeléséről van szó.

Az ügynek ekkénti stádiumában, az érde-kelt közvélemény feszült figyelemmel tekint a legközelebb Nagy-Zsámon tartandó értekezlet lefolyása elé, annál is inkább, mert azon ügy Versecz város, mint az érdekelt vidék képvisel-ve lesz, a közóhaj ismét hiteles alakban fog kifejezést nyerni.

Szívvel kívánjuk hogy a szép egyetértést siker koronázza a haza, a társadalom és az érdekeltek javára.

H. A.

A „Délmagyarországi történelmi és régészeti muzeum-társulat.”

részt óhajtván venni, a magyar állam ezer éves fennállásának megünneplésében, in-dítványomra elhatározta, hogy összegyűjteti és

Temes vármegye nemes családjai czim alatt fényes kiállítású diszmunkában kiadja azon genealogiai, heraldikai, családtörténelmi és általános történelmi adatokat, melyek Temes vármegye és Temesvár szab. kir. város nemes családjaira vonatkoznak.

Mert, hogy ezeket gondolta, arra folteszem az Elek elkártyázott lakpénzét.

Sajgó szívvel bár, leszurtam az öt pengőt. Bántott pedig, hogy ennek ily célra és éppen én adjak kölcsön.

De ha már adtam, leülök gibiczelni. Ez az első lépés a bünre.

Elek szerencséje megfordult, nyerni kezdett. Arczán, mely eddig fanyar, keserű volt, most utálatos öröm sugárzott. Boldog volt, hogy pénzt visszajönni, ellenfeleit gyöttrődni látta.

A kártyás emberben rendszerint nagyon dolgozik az önzés, de Elek valóságos rablófő-nök volt önzés és kapzsiság dolgában. Most, hogy rajta volt a nyeres sora, csufolódott, henczegett s mohó pillantásokat vetett a bankra, melyben volt akkora összeg, mint egy kerületi nép-konyha napi költségvetése. Hazardirozott az én derék Elekem szörnyen. Eleinte csak forintjával tett, aztán öt, tíz, tizenöt forint járta. S csak úgy tánczolt a lelke, mikor a nagy nyereségeket besöpörte.

A gimbicelés első lépés a kártyához. Egy-szer csak azon vettem magamat észre, hogy engem is elragadt az Elek bolond kedve, s tettem öt forintot a kártyájára.

Nyertem.

Megtettem a tizet.

Megnyertem.

A bank hamarosan tönkre ment, Elek el-tette a pénzt s elment haza. A kompánia ott marasztalt engem, vegyek részt a játékban, csak arra kérnek, ne hazardirozzam s szenvedélyes-kedjem úgy mint Elek, ki ölni szeretne ha vesz, henczeg ha nyer. Lám most is szalad már a nyereséggel.

Ez a megjegyzés készítetett az ott mara-dásra. Ne mondják a derék urak, hogy meg-szoktem a pénzzel. Elhatároztam azonban keményen, hogy csak addig maradok, míg a nyereségem tart. Bár úgy lett volna.

A rohamos nyereség, majd a gyors vesz-tés elvették eszemet. A sokat emlegetett öserő annyira felébredt bennem, hogy csak kis hija volt, hogy belé nem markoltam a bank gyü-

A mű maradó emléke lesz a nagy nemzeti ünnepnek, mert megőrökíti azt az előkelő szerepet, mely nemességünknek az ezer éves fennállás dicső munkájában jutott és megújítja az ősök emlékét, kik iránt mindannyian kegye-lettel viseltünk.

A mű két részből fog állani.

Az első rész tartalmazni fogja a Temes vármegyében és Temesvárott jelenleg lakó, továbbá a megyében itt birtokkal birt vagy szerepelt összes nemes családok betű-soros névjegyzékét. E kötet ismertetni fogja továbbá azon nemes családok történetét, melyek Temes vármegyében 1790-ig szerepeltek, részletesen kiterjeszkedve különösen a temesi grófokra, a kik közt olyan kiváló férfiak, mint Hunyady János, Hunyady László, Kinizsy Pál, Losonczy István, Perényi Péter, Petrovics Péter stb. fordulnak elő.

A második rész azon nemes családokat tünteti fel, melyek vármegyénkben 1790-től a jelenkorig szerepeltek, birtokoltak, to-vábbá azokat, melyek jelenleg Temes vármeg-yeben és Temesvárott laknak, vagy birtokkal bírnak. A munka ezen részéhez nagy becsű és megbízható levéltári anyag állván rendelkezésre, kiváló súly lesz helyezve arra, hogy az egyes családok nemzedékrendje a kellő pontossággal kitüntetések és hogy a családi czimerek hű és színezett másolatban, azok pontos leírásával közöltessenek.

A mű szerkesztését a társulat választmánya Lendvai Miklós vármegyei aljegyzőre bizta. A szerkesztésben közre fognak működni Patz-ner István társulati főtitkar, Dr. Berkeszi István társulati titkar és Jelinek Miksa vár-megyei levéltárnok.

Az első rész 1895 évben, a második rész 1896. év elején fog megjelenni, oly kiválóan díszes kiállításban, a mely méltó lesz úgy a nemzeti ünnephez, mint temesmegyei nemes családokhoz, melyeknek tagjai előkelő szerepet vittek hazai közéletünkben.

A mű kiadására a társulat nem nyeresz-kedési vágyból, hanem tisztán azért vállalko-zott, hogy szolgálatot tegyen a heraldikanak és a történetírásnak.

Az előleges számítások szerint a mű nyom-dai kiállítása — melylyel egy fővárosi első rangu nyomda fog megbízatni — több ezer forintba kerül. Ezért a mű előfizetési árát 10 frtban szabtuk meg.

A befolyó pénzek a vármegyei főpénztár-

ródott bankjegyeibe. Szerettem volna mindazt a pénzt, amit az asztalon láttam, zsebre rakni. A mit csak valaha a hamis kártyázásról, hamis osztásról s egyéb ilyen csalfaságról hallottam, az most minden pompásan eszembe jutott, csak nem mertem hozzá fogni. Megpróbáltam pél-dául azt, hogy a két ászt melylyel nyertem, osztás közben alóla csuszatom, s kiosztom ma-gannak. Csak akkor pirultam el, mikor eszembe jutott, hogy arra rögtön rájönnének, ha ugyanaz a két kártya ismét hozzám kerülne. Hamarosan össze kevertem a kártyát, nehogy megsejtsék, miben spekuláltam.

Mikor megnéztem a kártyámat, megdöb-benve tapasztaltam, hogy újra ugyanaz a két ászom van mint az imént. A társaság elége-detlenül zugott: Tessék máskor jobban elosz-tani a kártyát.

Tehát gyanúsítás im optima forma. A ki-veszt, az rögtön mindenkiről folteszi, hogy hamisan játszik. Ez a gyanúsítás szörnyen zavarba ho-zott, nem ügyeltem én többé a játékra, csak azt az urat vigyáztam titkos gyűlölettel, ki leghangosabban indignálódott ellenem az osztás miatt.

Kezébe került a kártya. Osztott, nyert. Mikor újra reá került az osztás, újra nyert. Én pedig vesztini kezdtem. Éberségem növeke-dett. Nem sokára, — mire elment a nyeresé-gem, — szent meggyőződésé érlelődött bennem az a friss tapasztalat, hogy az egész kompánia, hamisan játszik, mert a ki oszt, az nyer. Kez-dtem visszaemlékezni, hogy ni-ni! X. már előbb is nyert, mikor osztó volt; Y. pláne úgy keveri a kártyát, hogy az maga kész gyanu.

Emésztett a düh, hogy az én nagyszáju partnerem, ki leghangosabban kiabált ellenem, már minden pénzemet elnyeri.

Rá került az osztás sora, huszonegyet osztott magának. De már akkor nem túrtöztet-hettem magamat.

— Kedves visavis — szóltam gunyosan ön épen nem panaszkodhatik Fortuna istenasz-szony ellen, mert valahányszor oszt, mindig nyer. Visavim indulatosan felugrott a székről

nok által — ki egyszersmind a muzeum-társulat pénztárnoka is — a vármegyei főpénztárban lesznek kezelve és az azokról szóló számadás a mű valamennyi előfizetőjének megküldetik.

Felkértem mindazok, kik a művet óhaj-tják, hogy a csatolt magrendelési ivet kitölteni és f. évi október hó 30-ig a „Délmagyar országai történelmi és régészeti muzeum-társu-lat“-hoz beküldeni sziveskedjenek.

Felkértem továbbá azon nemes családok tagjai, kik a műben családjukat ismertetni óhaj-tják, hogy a családtörténelmi adatokat, különösen pedig a családi ezimer színezett hű másolatát a mű szerkesztőjének, Lendvai Miklósnak (Temesvár, vármegyei háza) mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Temesvárott, 1894. évi szept. hóban.

Deschán A.,

Temes várm. alispánja, társul. igazgató.

Napi hírek.

Ő Felsőge a koronás apostoli magyar kir. nevenapját szokott fénynyel és kegyelettel ün-nepelte meg városunk közönsége. A nyilvános épületeken ott lengett a trikolor. A rom. kath. templomban tartott hálaadó isteni tiszteleten megjelentek a hatóságok és hivatalok képviselői. A magy. kir. áll. főreáliskola tanári testülete és ifjusága, a polgari leányiskolák, az elemi népis-kolák tanítói és növendékei. A templomi vegyes ének és zenekar igen szép egyházi énekeket zengedezett. Isteni tisztelet előtt a főreáliskola-ban is volt ünnepély. Az összegyűlt tanárok és ifjuság előtt Buday József igazgató tartott ün-nepi beszédet, intvén és buzdítván az ifjuságot a haza és a király iránti szeretetre.

Személyi hírek. A vallás és közoktatásügyi magy. kir. miniszterium a verseczi magy. kir. állami főreáliskola ünnepélyes átadásánál, — mely valószínűleg e hó vége felé fog megtör-ténni — a kormány képviselével N á t a f a l u s s y Kornél nagyváradi királyi főigazgatót bizta meg. Ürményi Bernát városuk ország-gyűlési képviselője a mult csütörtökön váro-sunkba érkezett, s pár napig választói körében fog maradni.

Kinevezés. Rüdnai Nikolics Sándor főispán ö intga az üresedésben lévő verseczi le-veltárnoki állásra Mayer Gyula joghallgatót nevezte ki

lehet, hogy megakart ütni, de a többiek lefog-tak, Én is felpattantam ultemből.

— Igen kérem, — szóltam minden izem-ben reszkette a dühtől, — itt az a rend, úgy látom, hogy kiki magának oszt. Szép rend.

Erre általános kiabálás tört ki.

— Mit mond? Hogy mi hamisan játszunk. Ez már nem járja. Ezért uram meglakol. Mind-nyajan felelősségre fogjuk vonni.

Nekem fogalmam is alig volt szavaim ha-tásáról s következményeiről, mert a kalapomat kerestem. Sorra levettem mindegyiket a fogas-ról, egyik se volt az enyém. Mikor a felelősség szót meghallottam, kivettem a tárczámból egy névjegyet s szó nélkül az asztalra dobtam.

— Rajta van a lakásom is.

Végig néztem az öt uron, nem mintha ki-váncsi volnék rájuk, de hogy megtudjam, hány kalapnak van gazdája. De mindnek volt.

Becsengtettem a pinczért.

— Keresse meg a kalapomat J. M. betu van benne.

Végig kereste. Nincs. Hanem van itt egy K. B. kalap, az gazdátlan. Vigyem el talán azt!

A kalapkeresés alatt megszünt a kártya-láz s én sértő szavaimat egészen feledve, köze-ledtem az urakhoz s még búcsúzóra kezet is nyújtottam. De csak az egyik gibicz fogadta el baráti jobbjomat, a három ur tüntetőleg el-fordult.

E miatt a balgaságom miatt egész hazaig szidtam magamat. Mit képzelnek azok most én rólam? aljas vagyok, vagy gyáva? A kihívások megtörténtek, egy párhaj is végbe ment mar. Megválták a jobb karomat, elnyerték a pén-zemet. Azonkívül örökre elvesztettem önbecsu-lésemet, mert kiderült, hogy én a „derék, jóra-valo, komoly ember“, épp oly kapzsi, önző, kötekedő, durva fráter vagyok mint akarmelyik kávéházi harámbasa, ki éjeket átvirraszt egy kis asztal mellett, s leleskedik embertársai pénzére,

De legalább ezután nem beszélék abszolút megvetéssel a kártyásokról. A ki maga is vét-kezett már, abból lesz a kegyes bíró. Z. A.

Installáció. Fűtő Lászlóffy László verseczi esperesplébánus ünnepélyes installációja ma vasárnap tartatik meg. Az ünnepély egyházi része d. e. 9 órakor lesz rom. kath. templomban, déli egy órakor pedig a nagy számban meghívott vendégek a régi jóhírnevű Milleker szállodában gyűlnek össze ünnepi banketre. — Mint azt lapunk egyik előző számában is felmilitettük, Lászlóffy László véglegesítése a legnagyobb örömet szülte lakosságunk, különösen pedig a magyar intelligencia körében, mely benne, mint minden hazafias és kulturális törekvés lelkes előmozdítójában, hatalmas támaszt nyert! A mai ünnepélyes nap alkalmából még egyszer a legmelegebben üdvözljük.

Királylövészet. A verseczi lövészársulat mult vasárnap fejezte be királylövészetét s a kikialtott lövészkirályt, Klevefay Lajost régi szokás szerint zenezsóval kísérték be a városba.

A verseczi vadásztársaság a miniszterium által jóváhagyott alapszabályok értelmében f. hó 2-án tartotta meg alakuló közgyűlését, melynek legfontosabb tárgyát a választmány és tisztikar megválasztása képezte. Az eredmény a következő: Elnök: Buocz Béla kir. járásbíró; — alelnök: Csapó G. főszolgabíró; — jegyző Kiss Albert ház és földbíró; — pénztáros: Herczog József gyógyszerész; — ügyész: Dr. Haag Aladár. Választmányi tagok: Báthori Elek, Zoffmann Sándor, Mihajlovics Ferencz, és Schronk József. A fentebbieken felül tagjai a vadásztársulatnak: Burghardt Imre, Fritz Mihály, Thier József, Fixmann A., Dr. Fronius G., Gläser János, Gérecz K., Grecsak E., Held M., Hesz M., Dr. Kormos B., Kempf A., Kérészy Lajos, Dr. Mattasich Dezső, Miklós E. Seibert T., Sztójkovics Gy., Thier K., Vogel Bauer Gy., Wolf Ede, Wettl J., Wallandt B., Waldherr F., Vezenkovics L., Zoffmann János, stb. — Vadászaink ily rendszeres szövetkezésére már rég szüksége volt városunknak. Üdvözljük a szép társulást. K. A.

Reformátusok gyűlése. A fehértemplomi év. roformátusok f. évi szept. hó 30-án az ottani allami fiúiskola helyiségében rövid előértekezletet tartottak. Jelen voltak: Futó Zoltán temesvári körlelkész, mint elnök; továbbá a temesvári anyaegyház részéről: Buocz József, a verseczi egyház részéről Perjéssy Lajos, a helybeli hívek közül Dr. Perjéssy Mihály, Nemcsik Gy., Sinkovics József és Szentgyörgyi Lajos, mint tollvivő. Az értekezletet istentisztelet előzte meg, melyen számos hölgy is volt jelen. Isten-tisztelet után Futó körlelkész a gyűlést meglehangú szavakkal megnyitván, a következő javaslatokat terjesztette elő: A fehértemplomi hívek alakuljanak fiók-egyházba és csatlakozzanak a temesvári anyaegyházhoz. Ez esetben készséggel ajánlkozik, hogy koronkint Fehértemplomban megjelen, istentiszteleteket tart s hivatalos kötelességéből kifolyólag közreműködik a fiók-egylet vezetésében. Dr. Perjéssy kir. ügyész a hívek nevében köszönetet mond a körlelkésznek, kinek javaslatát a gyűlés egyhangúlag magaévá tette. Ugyancsak az elnöklő körlelkész javaslatára kimondja az értekezlet, hogy f. évi november 4-én közgyűlést tart, melyek főtárgya a fiók-egyház végleges megalakulása lesz. Nemcsik városi ügyészt felkéri a gyűlés, hogy a mondott időig a fehértemplomi felnőtt híveket írja össze. A gyermekek összeírásával Szentgyörgyi áll. tanító bizatott meg. Fehértemplomban a református magyarok lélekszáma körülbelül 80—100. Városunkban, hol a ref. egyház már évekkel ez előtt megalakult a hívők száma felülhaladja a százat.

A verseczi gör. kel. egyházközségben az uredésben lévő plébánusi állásra Malushev János; — könyvvivőre: Lukics E. és tanító-nővé Velics Ly. k. a. választott meg.

A műkedvelők színi előadása. Mult szombaton azaz szept. 29. a Zéh-féle színházban a verseczi dal- és műkedvelő egylet több tagja közreműködése mellett Stahl Franzis „Tilli“ című vígjátéka került színpadra. Az egylet az előadandó darab választásában igen szerencsés volt, mert e darab érdekes tárgyánál-rendkívüli előadásánál- és a cselekedvények természet-szerű lefolyásánál fogva nagyon alkalmas arra, hogy a néző közönség feszült figyelmét elejétől végéig igénybe vegye. Az egylet tagjai a siker érdekében minden tőlük telhetőt megtettek. Nevezetesen kitunt Graf Irma k. a. a játékban való természet-szerűség, kedvesség és szabatoság által, Mazsary-né Thekla szerepében az aristokratikus anya tekintélyét nagy ügyességel tudta érvényre jutatni. Klevetai A. k. a. Ella-, Haszlinger k. a. Corinna-, és Hirschl Jenni k. a. Friderika szerepében a

néző közönség nagy tetszését aratta. Schiffnoszka Rebus bankár szerepét mint született bankár játszotta; Bernacsy Alfréd úr egész játéka által szép tehetséget árult el; nem kevésbé tüntette ki magát Dajkovics fényképész Strauss báró kényes szerepében; Gettmann és Popovits urak ismételtén mint jól gyakorlott dilettansokat mutatták be magukat a közönségnek. Mindent összegezve ezt lehet állítani, hogy mintegy jelenlevő meglehetően elégetve, úgy a szereplők az aratott sikerrel, mint a nézd közönség a szórakozással. Sajnos, hogy a színházban volt még elég üres hely is sajnos annyival inkább is, minthogy a tisztja jövedelem jótékony célra, az önkéntes tüzoltok pénztárának javára fordított. Egy jelen volt.

Tűzesetek. A mult héten kétszer verte fel tűzilárma városunk lakosságának nyugalmát. Hetfőn Lengauer Alajos szalvator utca házában ütött ki a tűz, melyet tüzoltóink hamarosan eloltottak. Sokkal veszedelmesebb volt szerdán este, a szerb cséplőtelep táján keletkezett kazal tűz. Óriási szélvihar dühöngött. A vészharang első kongására ijedten szaladt ki a lakosság. Tüzoltóink valóban önfeláldozó munkát végeztek. A tüzes zsaratnokot messze elhordta a vihar. Viz nem igen van azon a környéken így az oltás lassan ment, inkább csak védelemre szorítottak. Városi tüzoltóink körülbelül 40 óráig voltak a tüzszínelhén, s helyeiket bent a városban az önkénytesek töltötték be.

Beküldetett. „A verseczi helyi lapokban azon hírt olvastam, hogy városunk az ezredéves kiállítás alkalmából Jovanovits Pál festőművészzel 5000 ftos képet kíván festetni, mely alegorikus formában örökíteni meg Verseczet. A terv igen szép és dicséretre méltó, mindazon által van hozzá néhány szavunk. Versecznek Jovanovits kívül van még egy másik már most is jönevű festő fia, Fritz Leó, kitől a müncheni műegylet nem régiben három pompás képet vásárolt, ezzel is kitüntetvén a jeles magyar piktor. Méltányos tehát, hogy városunk mindkét fiára gondoljon akkor, midőn a festőművészetet pártfogolja“ stb. A fentebbi sorokhoz, még csak azt fűzzük hozzá, hogy Fritz Leó, a ritka szép tehetségű „magyar piktor“ valóban megérdemli a pártolást, s hisszük, hogy városunk intéző körei nem fedkeznek meg róla. Különben e tárgyra még legközelebb visszatérünk!

Herczeg Ferencz lapja. A Dolovai Nábob Lány, a Mutamur, a Gyurkovics lányok, a Simon Zsuzsa szerzője szépirodalmi hetilapot indit. Természetes, hogy ez a lap is oly tüneményes lesz, mint amilyen Herczeg Ferencz írói munkássága. A hírneves szerző nem experimentált, nem készülődött, egyszerre meghódította Magyarországot. Ilyen szerep vár lapjára is, amely hetenként, nagy terjedelemben, gyönyörű és gondos kivitelű képekkel teli, jelenik meg. Az első számot november elsejére várjuk. Herczeg lapja, mondani sem kell, az élő Magyarország közlönye lesz; az élő társadalom és irodalomé, művészeteké. Frisesség, változatos és egyszerűség: ezek a jelszavai. Nem egy francziaskodó, túlművelt kis közönségnek, de a nagy, jó izlésű társaságnak csinálják Magyarorszag legjobb írói és első festői. Herczeg Ferencz szerkesztő a család írója és új vállalkozása is a magyar családnak lesz konventionális, szinte szükséges közlönye. Az ő friss dolgozatait kitűnő képekkel illusztrálva rövidesen meginduló új hetilapja hozzá legelsőbb, Singer és Wolfner előnyösen ismert kiadó cége (Budapest, Andrassy-ut 10.) gondoskodik arról, hogy a Herczeg lapján olcsó áron jutassa az olvasók kezibe. A képes hetilap ára egy évnegyedre 2 ft.

A „Délmagyarországi Közlöny“, temesvári napi lap, mely délvidékünkön eddig is már oly nagy szolgálatot tett a magyar hazafias érdekek ügyében — a mult napokban kiadót változtatott a mennyiben a lap tulajdonjogát Csendes Jakab szerezte meg a régi kiadó-tulajdonosoktól. A szellemi vezetés továbbra is Lendvay Miklós kezében marad, ki mellé újabbban több kiváló munkatárs sorakozott. A szép missziót teljesítő napi lap valóban megérdemli, hogy nemes örekvésein a délvidéki hazafias közönség hathatósan gyámolítsa. Mi részünkről sok szerencsét kívánunk az új kiadólaptulajdonosnak.

Az temesvári artézi kútról. Seidl Gyula verseczi gépgyáros és kútfúró a mult napokban hivatalosan bejelentette a temesvári városi tanácsnak, hogy az általa a Losonczy-téren furt kut felszökkenő artézi vizet szolgáltat. Seidl már eltávolította a furókat és az emberek most már százával tolongnak a kútnál, hogy vize

merítsenek. A viz vegyelemzésével a tanács Dr Gáspár J. főrealiskolai vegytan-tanárt bizta meg. A városi hatóság részéről legközelebb bizottságilag átveszik a kutat és ez alkalommal hivatalosan konstatálják annak mélységét. A bizottság foglalkozik azzal a kérdéssel is, hogy hová vezetendő el a felesleges viz. Mint halljuk, Seidl Gyula a kútfúrásához 340 méter mélységig, 4 hüvelykes, 370 méterig 3 hüvelykes és 417 méterig 2 hüvelykes furó-hengereket alkalmazott. Érdekes, hogy a vízzel együtt nagy mennyiségű gázok ömlenek ki, melyek a csövek végén gyufával meggyújthatók és akkor légszesz módjára égnek. Valószínű azonban, hogy ez az érdekes jelenség néhány nap mulva megszűnik.

„Milyen ásványvizet igyunk.“ Egy igen praktikus és közhasznú kis füzetet adott ki az Erdélyrészi Kárpát-Egyesület. Megiratta ugyanis Hankó Vilmos dr.-ral, az erdélyrészi kútnő balneologusával a forgalomban levő erdélyrészi ásványvizek ismertetését, hogy a nagy közönség és az orvosvilág tájékozva legyen miféle ásványvizek vannak palaczkoltatva, mi az áruk, hol rendelhetők meg, mi az orvosi értékük stb? Az ismertető füzetet szépen megírt bevezető nyitja meg, mely általában tájékoztat az ásványvizek hasznáról, elmondja a különböző vizek forgalmának statisztikai adatait és rámutat arra a sajnos tapasztatra, hogy az ásványvizekben gazdag Magyarországon a külföldi vizek behozatala milyen nagy arányokat öltött. — A füzet tulajdonképpen abból a célból adatott ki, hogy a külföldi ásványviz-behozatalt csökkentse. E végből az egyesület a füzetet igen helyesen 10.000 példányban adta ki és szétküldte Magyarorszag minden vidékére, különösen elárasztván a rosszvizű Alföldet, a hol ásványvizeinknek piacot akar teremteni. A füzet annyira kapós lett, hogy rövid két hét alatt az első kiadás teljesen elfogyott és most van sajtó alatt 5000 példányban a második kiadás, melyből a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter 1000 példányt inar megrendelt. A belügyminiszter pedig az egyesületnek ez irányu működését meglehangú leiratban üdvözölte. Hogy a füzet által előállandó ásványviz kereslet a gyors kielégítést megtalálja, intézkedett az Erdélyrészi Kárpát Egyesület, hogy a nagyobb városokban raktárak vagy közvetítő irodák létesüljenek. Így Bécsben Prater-ut. 15. sz. a. külön iroda közvetíti az ásványviz megrendeléseket, Budapestben „Az E. K. E. ásványviz főraktára“ cím alatt most rendez be az egyesület az erdélyrészi vizekből nagy raktárt és így tovább az összes városokban Érdekes, hogy egy bukaresti oláh hírlapírótól ajánlat érkezett az egyesülethez, hogy a füzetet lefordítja oláhnyelvre, mert Romániában majdnem kizárólag erdélyrészi ásványvizek vannak forgalomban és a vizet a kelendőseget nagyban előmozdítaná. A füzetben különben ismertetve vannak a bodoki Matild-forrás, a répati, kászoni, kovászai, sztójkai, szentgyörgyi, radnadombhati, borszéki-az erdővidéki Baross, borhegyi, korondi, bomoródi radna-borbereki, kézdi-polyáni, a bori széki Kossuth-, előpataki, Szent jakabi és tür, ásványvizek. Az érdekes és tanulságos füzet megrendelhető Kolozsvárt az E. K. E. főtikári hivatalában 25 krért.

60.000 ft. a főnyeremény a lebergi kiállitási sorsjegyeknél, mely 10% levonattal után készpénzben fizettetik ki. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás már okt. 16-án.

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország“ című zenemű folyóirat kétségen kívül legelőszőbb zenemű vállalat. Figyelemmel kísértük eddig megjelent füzetait, s igazán a legnagyobb elismerés hangján emlékeztünk meg azokról, mert az idény legszebb — legkedveltebb, s a zenei termelés legsikerültebb újdonságait — finom izléssel kiállitott füzetekben hozza a derék vállalat. Előfizetési ára negyedévre — 6 füzetre — 60 oldal zenével 1 ft. oly bámulatos olcsó ár — hogy nem szabadna egy zongoráról sem hiányoznia. E derék vállalat létezését pótol zeneirodalmunkban, mert ez eddig allig megfizethető drága hangjegyeket teljesen pótolja. Ajánljuk azt az októberral megkezdődött teli időszakú évnegyedre zenekedvelőinknek megrendelésre. Előfizetheti a kiadóhivatalnál Budapest VI. Csengery utca 62. a.

Meghurozott nemzeti becsületünk elannyira ki van szolgáltatva az ellenünk oláh részről szórt rágalomnak, hogy ma-holnap veszendőbe talál menni az a nagyerékű jóindulat, amelylyel hazánk eddig a külföld népei részéről találkozott. A Pesti Napló felismerve e fenyegető veszély komoly voltát, magára vállalta ezt a hazafias feladatot, hogy a külföld vezérlő szellemével az utóbbi években meglazult intellektuális és erkölcsi kapesot ismét szorosabbra kösse s így visszanyerje azoknak a roszszénvét, akik már kezdtek tőlünk eltántorodni. E célból a Pesti Napló tárczarovatának rendes dolgozótársainul megnyerte a francia irodalom legjelesebb mestereit Camille Flammarion, a hírneves csillagász, Francisque Sarcey, a műkritikusok fejedelme, Doumic, a jeles műtörténész, Müntz, a renaissance tudós buvára, Reclus, a kiváló geográfus, havonkint egy-egy

tárazával fogják megörvendeztetni a **Pesti Napló** közönségét. Ezenkívül havonként egy-egy tárczacikket közöl a **Pesti Napló** a következő hírneves íróktól, úgy mint: Emile Zola, Anatole France, Armand Sylvestre, François Coppée, Alphonse Daudet, Catulle Mendès, Jules Lemaitre, Marcel Prévost és Paul Bourget, akik mindannyian szerződészerűen kötelezték magukat arra, hogy a **Pesti Napló** számára rendszeresen fognak beküldeni eredeti dolgozatokat **Pesti Napló** továbbá magához váltotta kizárólagos fordítási jogát **mindama regénynek**, melyeket Alphonse Daudet és Georges Ohnet, a francia elbeszélő irodalom e hírneves mesterei, a legközelebbi öt esztendőben írni fognak s már ez évben fogja közölni Daudet egy **remek regényét, amelynek tárgyát a költő a saját ifjúkorából merítette**, valamint Ohnetnek most munkában lévő, „**Régi harag**” című **szenszáclós regényeit**. A **Pesti Napló** nagy áldozatok árán elérte azt, hogy a **világlapokkal** egy sorban áll, s a magyar közönségé az érdem, hogy támogatásával ezt lehetővé tette.

Szerkesztői levelezés.

T-r. B-pest. Nagy sajnálatunkra későn érkezett. Az első epistola is megkaptam. Az illető lappéldányt utnak indítottam. Sok kitarást és sikert! Jövő héten számítok a szives ígéretre.

610. sz. — 1894.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszék 9468/1894 számú végzése által a Frank Ede javára Budsmann Árpád és Hermina ellen 148 frt. tőke, ennek 1894. évi július hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 41 frt 44 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 391 frt. becsült szoba butorzat, ágyneműk, 4 ló, 2 kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 10268/1894. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Verseczen alperes lakásán leendő eszközökre 1894-ik év október hó 15-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kitűztendő.

Kelt Verseczen 1894. évi október hó 2-ik napján.

Nessel J.,
kir. bír. végrehaj. o.

6438. sz. — 1894.

Hirdetmény.

Az idej ellenőrzési szemle f. é. október hó 13. és 14. napján fog itthelyt megtartani.

Felhivatnak enél fogva valamennyi cs. és kir. közös hadseregbeli tartósan szabadságoltak, tartalékosok és póttartalékosok azok kivételével, kik ez évfolyamon szabadságoltattak, tényleges szolgálattételre avagy fegyver gyakorlatra bevonulva voltak, hogy fent kitett napokon katonai könyvecskékkal ellátva reggeli 8 órakor a városi épületben megjelenjenek.

Az utószembe f. é. november hó 13. 14. és 15-én mindig 10 órakor reggel a cs. és kir. 61. számú hadkiegészítő parancsnokság irodájában Temesvárott fog megtartatni.

Verseczen, 1894. évi okt. hó 4-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

6761. sz. — 1894.

Pályázat.

Versecz város törvényhatóságánál egy évi 400 frt fizetéssel és 120 frt. lappénzzel javadalmozott II. oszt. irnoki állás választás útján betöltendő.

Az 1883. évi I. t. cz. értelmében kellően felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi október hó 6-ig Nikolics Sándor főispán úr ö méltóságánál benyújtandók.

Versecz város tanácsának, 1894. évi szept. hó 14-én tartott üléséből.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Magyarország.

TELJESEN FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **HOLLÓ LAJOS dr.,** orsz. képviselő.

REGGEL az ország legtávolabb eső részeiben is már az olvasó kezeiben van.

A Magyarország politikai, közgazdasági és társadalmi tudósításaival az **összes** lapokat megelőzi.

A Magyarországból a közönség már kora reggel olvashatja az országgyűlés tárgyalásait kimerítő alakban, az aznapi összes kül- és belföldi eseményeket, kimerítő tőzsdei tudósításokat stb. stb.

A Magyarország eddig is tanujelét adta, hogy férfias bátorsággal küzd az ország függetlenségéért és onnállóságáért és szembe száll minden korrupcióval és közéletünket minden visszléstől megtisztítani törekszik.

A Magyarország független minden hatalomtól, minden magánérdektől, senkinek alárendelve nincs, s így álláspontját nyíltan és egyenesen mondhatja ki bárkivel szemben.

A Magyarország ezen törekvéseiben a közönség részéről már eddig is nagy támogatásban részesül, s így mint a nyilvánosság és a közérdek organuma folytonosan fejlődve és megerősödve áll jövőben is a közönség szolgálatára.

A „Magyarország” előfizetési ára:

Szerkesztőség:	Egész évre	14 frt — kr.	Kiadóhivatal:
VIII. ker.,	Félévre . . .	7 „ — „	IV ker.,
Fhg Sándor-utcza	Negyedévre	3 „ 50 „	Rostély-utcza
2. sz.	Egy hónapra	1 „ 20 „	2. sz.

Utolsóelőtti hét

Lembergi kiállítási SORSJEGYEK à 1 frt.

Főnyeremény

60.000 frt.

11 Sorjegy 10 frt. —

6 Sorjegy 5 frt. 50

Bérmentés és sorsolási jegyzékért 20 kr. melléklendő.

A Lembergi országos kiállítás.
Sorsolási irodája

Wien, I. Bartensteingasse 4.